

TRANSNACIONALINĒ ATASKAITA APIE EUROPOS KALBŪ ŽENKLO ĪGYVENDINĀMĀ

This project has been funded with support from the European Commission. This material reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Sudarant ataskaitą prisidėjo šie autoriai:

Raya Stanachkova, KU TU Ltd.(BG)
Kati Valtonen, Omnia, the Joint Authority of Education in Espoo Region (FI)
Alan Bruce, Universal Learning System (IE)
Elisabetta Delle Donne e Antonio Giordano, Pixel (IT)
Audrone Auskeliene e Olga Medvedeva, Public Service Language Centre (LT)
Richard Rossner, EAQUALS, Evaluation and Accreditation of Quality in Language Services (UK)
Anca Colibaba e Monica Vlad, EuroEd Foundation (RO)
Laura-Mihaela Muresan e Liliana Dellevoet, Prosper-Ase Language Centre Association (RO)
Gemma Delicando e Mercedes Rico Garcia, Universidad de Extremadura (ES)
Anna Lagnevik e Lieselotte Wengberg, Fagelskolan (SE)

REDAGAVO

Elisabetta Delle Donne
Pixel, Italija
eli@pixel-online.net

Ši ataskaita yra Europos Komisijos pagal Mokymosi visą gyvenimą programą „KA2 kalbos“ (projekto numeris 519129-LLP-2011-KA2-KA2NW) finansuojamo NELLIP tinklo projekto rezultatas.

2012 m. gruodžio 28 d.

TRANSNACIONALINĖ ATASKAITA APIE EUROPOS KALBŲ ŽENKLO ĮGYVENDINIMĄ

TURINYS

1. Įvadas	P. 4
2. Europos kalbų ženklas	P. 6
3. Nacionalinės agentūros, atsakingos už Europos kalbų ženklą narėse šalyse	P. 6
4. Kalbų ženklų kampanijos	P. 9
5. Europos kalbų ženklų suteikimas	P. 10
6. NELLIP tinklo atliekamas vertinimas	P. 15
7. Europos kalbų ženklų poveikis ir išnaudojimas pagal NELLIP komandos vertinimus	P. 18
8. Rekomendacijos	P. 22
9. Išvados	P. 23
10. Padėkos	P. 25

1. Įvadas

Šios ataskaitos tikslas – išanalizuoti Europos kalbų ženklą Europoje įgyvendinimą, pasiekimus ir tendencijas remiantis 18 šioje iniciatyvoje dalyvaujančių šalių patirtimi.

Taigi ši ataskaita sudaryta remiantis NELLIP tinklo partnerių nacionalinėmis ataskaitomis iš šių šalių: Austrijos, Belgijos, Bulgarijos, Čekijos Respublikos, Danijos, Estijos, Suomijos, Prancūzijos, Vokietijos, Islandijos, Italijos, Airijos, Lietuvos, Portugalijos, Rumunijos, Ispanijos, Švedijos ir Jungtinės Karalystės.

Nacionalinėms ir šiai ataskaitai sudaryti naudoti du metodai.

Pirmiausiai buvo taikomas direktyvinis (top-down) metodas, apėmęs nacionalines Europos kalbų ženklą agentūras aštuoniolikoje minėtų šalių. Jo tikslas buvo nustatyti Europos kalbų ženklui įgyvendinti reikiamus veiksmus. Šią ataskaitos dalį sudaro: už Europos kalbų ženklą atsakingų institucijų aštuoniolikoje šalių nustatymas, joms pavestų įsipareigojimų apibrėžimas, Europos kalbų ženklą kampanijų organizavimas, prioritetai ir atrankos kriterijai, apdovanotų projektų statistika, dalies apdovanotų projektų vertinimas ir paskesnės priemonės.

Antra, buvo taikytas kylantis (bottom-up) metodas, apėmęs dalį Europos kalbų ženklą apdovanotų institucijų. Jo tikslas buvo pratęsti dalį Europos kalbų ženklą apdovanotų projektų. Antrąją ataskaitos dalį sudaro: Europos kalbų ženklą poveikis apdovanojamiems projektams, projektų rėmėjų vykdomas jų viešinimas ir naudojimas, projektų rėmėjų rekomendacijos siekiant gerinti Europos kalbų ženklą iniciatyvą.

2. Europos Kalbų Ženklas

Europos kalbų ženklas yra a už kalbų mokymo ir mokymosi kokybės iniciatyvas skiriamas apdovanojimas, kuriuo siekiama išskirti geriausias Europoje skleistinas praktikas. Europos kalbų ženklas apima visas švietimo ir mokymo sritis, nepaisant amžiaus ar taikomų metodų; svarbiausia, kad dėmesys būtų skiriamas kalbų mokymosi inovacijų sklaidai. Remiant novatoriškus projektus siekiama pakelti kalbų mokymo standartus Europoje.

Europos kalbų ženklą koordinuoja Europos Komisija, o projektą valdo valstybių narių paskirtos nacionalinės agentūros. Projektai atrinkami pagal Europos lygiu nustatytus kriterijus. Metų prioritetai taip pat nustatomi Europos ir nacionaliniu lygiu.

Europos kriterijai¹:

- Iniciatyvos turi būti visapusiškos. Kiekvienas kalbos mokymosi iniciatyvos elementas nuo studentų iki mokytojų, nuo metodų iki medžiagos turi užtikrinti, kad suprantama ir atsižvelgiama į besimokančiojo poreikius.
- Iniciatyvos turi suteikti pridėtinės vertės nacionaliniame kontekste. Tai turi akivaizdžiai pagerinti kalbų mokymą ir mokymąsi arba kokybiškai, arba kiekybiškai. „Kiekybė“ reiškia keletą kalbų, ypač rečiau vartojamų, mokymąsi skatinančius projektus. „Kokybė“ reiškia patobulintos metodikos diegimą.
- Iniciatyvos turi motyvuoti mokinius ir mokytojus gerinti kalbos įgūdžius.
- Iniciatyvos turi būti originalios ir kūrybingos. Jos turi supažindinti su iki tol nežinotais kalbų mokymosi būdais, taip pat užtikrinti, kad jos tinka konkrečioms studentams.

---

¹ Šaltinis: Europos Komisija, Daugiakalbystė. [Http://ec.europa.eu/languages/european-language-label/index_en.htm](http://ec.europa.eu/languages/european-language-label/index_en.htm)

- Iniciatyvos turi pabrėžti europietiškumą. Jos turi būti pritaikytos prie Europos kalbų įvairovės ir šiuo privalumu pasinaudoti, pvz., palaikant ryšius nacionaliniu lygiu. Kalbos įgūdžių mokymo iniciatyvos turi aktyviai gerinti tarpkultūrinį supratimą.
- Iniciatyvos turi būti perduodamos. Jos galėtų būti potencialus įkvėpimo šaltinis kitiems kalbų projektams įvairiose šalyse.

Europos prioritetai 2012 – 2013 m. yra²:

- Naujosiomis technologijomis paremtas kalbų mokymasis
- Daugiakultūrės besimokančiųjų grupės

Kiekviena dalyvaujanti šalis gali nusistatyti savo nacionalinius prioritetus. Nacionaliniai prioritetai neturi prieštarauti Europos prioritetams. Dalis šalių nenusistato nacionalinių prioritetų ir vadovaujasi Europos prioritetais. Tiesa, kai kurios šalys Europos kalbų ženklą organizuoja kas dvejus metus.

Nacionalinių agentūrų nustatyti nacionaliniai kriterijai:

- Austrija
Nacionaliniai prioritetai nustatomi kiekvienais metais. Visgi 2012 m. nacionalinė agentūra nusprendė neorganizuoti Europos kalbų ženklą kampanijos, o vertinti ankstesniais metais apdovanotus projektus.
- Belgija
Valonijos nacionalinė agentūra Europos kalbų ženklą kampaniją organizuoja kas dvejus metus. Prioritetai sutampa su Europos Komisijos prioritetais. Flamanų nacionalinė agentūra nustato nacionalinius prioritetus. 2012 m. prioritetai buvo nukreipti į neįgaliuosius, kalbos įsisąmoninimą, bendravimo ir tarpkultūrinius įgūdžius.
- Bulgarija
Taikomi tik Europos Komisijos nustatyti prioritetai.
- Čekijos Respublika
2012 m. buvo nustatyti šie prioritetai: naujų technologijų naudojimas mokantis kalbų, daugiakultūrės besimokančiųjų grupės, kalbų mokymasis mokantis profesijos, neįgaliųjų kalbų mokymasis.
- Danija
2012 m. nacionaliniai prioritetai buvo tokie: naujosiomis technologijomis paremtas kalbų mokymasis, daugiakultūrės besimokančiųjų grupės.
- Estija
2002–2012 m. nacionaliniai prioritetai sutapo su Europos Komisijos prioritetais. Tik 2005 m. buvo pridėtas nacionalinis prioritetas – kultūros skleidimas per kalbą.
- Suomija

---

² Šaltinis: Europos Komisija, Daugiakalbystė. [Http://ec.europa.eu/languages/documents/prior12_en.pdf](http://ec.europa.eu/languages/documents/prior12_en.pdf)

2012 m. nacionaliniai prioritetai išskyrė kalbų studijų įvairovę ir gerinimą.

- Prancūzija
Nacionaliniai prioritetai yra šie: inovacijos, specialių poreikių atitikimas, perduodamumas.
- Vokietija
2012 m. nacionaliniai prioritetai buvo orientuoti į skaitmenines priemones mokantis kalbų.
- Islandija
Nacionalinė agentūra kampaniją organizuoja kas dvejus metus. Taikomi tik Europos Komisijos nustatyti prioritetai.
- Airija
2012 m. nacionaliniai prioritetai buvo kalbos mokymasis siekiant įsidarbinti ir konkurencingumui gerinti.
- Italija
2012 m. buvo nustatyti šie prioritetai: kalbų mokymosi skatinimas įdarbinimui didinti, integruoto užsienio kalbos ir dalyko mokymo (CLIL) skatinimas, mobilumo (įskaitant ir virtualųjį mobilumą) skatinimas, tarpgeneracinis dialogas mokantis kalbų.
- Lietuva
Nacionaliniai prioritetai nustatomi kiekvienais metais. Pavyzdžiui, 2009 m. pagrindinis dėmesys buvo skiriamas tarptautiniam dialogui.
- Portugalija
2012 m. nacionaliniai prioritetai buvo šie: skatinti portugalų kalbos mokymą palengvinant imigrantų integravimą, kalbos mokymasis tarnybai formalioje ir neformalioje aplinkoje.
- Rumunija
2012 m. nacionaliniai prioritetai buvo šie: tikslinių socioekonominiu požiūriu rizikos grupių socialinis įtraukimas ir skatinimas dalyvauti kalbų projektuose.
- Ispanija
Taikomi tik Europos Komisijos nustatyti prioritetai.
- Švedija
Nors nėra nacionalinių prioritetų, Švedijos nacionalinė agentūra kiekvienais metais nustato prioritetines sritis. 2012 m. buvo nustatytos šios: Europos dimensija, studentų motyvacija, kokybės gerinimas, inovacijos, kitų įkvėpimas.
- Jungtinė Karalystė
2012 m. buvo nustatyti šie nacionaliniai prioritetai: kalbiniai įgūdžiai ruošiantis dirbti, kalbų mokymasis bendruomenėje.

3. Nacionalinės agentūros, atsakingos už Europos kalbų ženklą narėse šalyse

Europos Komisija sutarčių su nacionalinėmis agentūromis pagrindu pagal Mokymosi visą gyvenimą programą kofinansuoja nacionalines Europos kalbų ženklo kampanijas.

Apačioje lentelėje pateikiamos už Europos kalbų ženklą atsakingos nacionalinės agentūros. Į lentelę įtrauktos tik specialų Europos kalbų ženkliui skirtą tinklapį sukūrusios agentūros.

Šalis	Nacionalinės agentūros pavadinimas	Nuoroda į Europos kalbų ženkliui skirtą tinklapį	Tinklapio kalba
Austrija	Europäisches Spracheninnovationssiegel (ESIS)	http://www.oesz.at/sub_main.php?page=bereich.php?bereich=2-tree=6	vokiečių
Belgija	Agence Francophone pour l'éducation et la formation tout au long de la vie	http://www.aef-europe.be/index.php?Rub=af&page=405	prancūzų
	Europese Programma's voor Onderwijs, Opleiding en Samenwerking	http://www.epos-vlaanderen.be/?CategoryID=582	olandų
	Agentur für europäische Bildungsprogramme VoG	http://www.dglive.be/agentur/desktopdefault.aspx/tabid-1529/2585_read-38011/	vokiečių
Bulgarija	Žmogiškųjų išteklių vystymo centras	http://hrdc.bg/cgi-bin/e-cms/vis/vis.pl?s=001&p=0127&n=7&g=%D0%A0%C2%A0%D0%B2%D0%82%E2%84%A2%D0%A0E2%80%99%D0%92	bulgarų/anglų
Čekijos Respublika	Europos švietimo programų nacionalinė agentūra)	http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=86&	čekų/anglų
Danija	Styrelsen for Universiteter og Internationalisering	http://www.iu.dk/programmer-og-tilskud/europa/livslang-laering/tvaergaende-program/den-europaeiske-sprogpris/	danų
Estija	Archimedes	http://www2.archimedes.ee/hkk/index.php?leht=294	estų

Suomija	Suomijos nacionalinė švietimo taryba	http://www.oph.fi/opetushallitus/kansainvalinen_toiminta/european_label	suomių
Prancūzija Vokietija	Agence Europe-Education-Formation France	http://www.europe-education-formation.fr/label-langues.php	prancūzų
	Deutscher Akademischer Austausch Dienst	http://www.eu.daad.de/eu/europaeisches-sprachensiegel/13005.html	vokiečių
Islandija	Rannís	http://www.lme.is/page/EuropeanLabel	islandų/anglų
Italų	Isfol	http://www.labeleuropeolingue.it	italų/anglų
Airija	Indire	http://www.programmallp.it/labeleuropeolingue/	italų
	Léargas	http://www.leargas.ie/programme_main.php?prog_code=7019	anglų
Lietuva	Švietimo mainų paramos centras	http://www.smpf.lt/lt/programos/europos_kalbu_zenklas	lietuvių/anglų
Portugalija	Agencia Nacional ProAlv	http://pt-europa.proalv.pt/public/PortalRender.aspx?PageID=862ce7b4-c924-40fa-8ec7-5554e9a19318	portugalų
Rumunija	Agentia Nationala Pentru Programe Comunitare in Domeniul Educatiei si Formarii Profesionale	http://www.anpcdefp.ro/programe/label/index.html	rumunų
Ispanija	Organismo Autonomo Programas Educativos Europas	http://www.oapee.es/oapee/inicio/iniciativas/sello-europeo.html	ispanų
Švedija	Skolverket	http://www.skolverket.se/skolutveckling/amnesutveckling/sprak/2.353/europeisk-sprakutmarkelse-1.83494	švedų/anglų
Jungtinė Karalystė	Nacionalinis kalbų centras	http://www.cilt.org.uk/home/valuing_languages/european_language_label1.aspx	anglų

4. Kalbų ženklo kampanijos

4.1. Įvadas

Europos kalbų ženklo kampanijas organizuoja šalių narių nacionalinės agentūros.

Kai kuriose šalyse jos rengiamos kiekvienais metais, kitose – kas dvejus metus. Organizuojant Europos kalbų ženklo kampaniją skelbiamas viešas nacionalinis projektų konkursas, kad Europos kalbų ženklo apdovanojimas būtų skirtas novatoriškiems projektams ir iniciatyvoms, skirtoms kalboms mokytis.

Europos kalbų ženklo kampanijų metu skelbiami iniciatyvos tikslai, Europos ir nacionaliniai prioritetai, atrankos kriterijai, kandidatų pristatymo ir paraiškų teikimo tvarka.

Skirtingose šalyse Europos kalbų ženklo kompanijos organizuojamos skirtingu metu. Taigi paraiškų teikimo terminai kiekvienoje šalyje skiriasi. Pavyzdžiui., 2012 m. paraiškų teikimo terminas Jungtinėje Karalystėje buvo kovo 4 d., Airijoje – kovo 30 d., Slovakijoje – balandžio 18 d., Čekijos Respublikoje – gegužės 5 d., Prancūzijoje – gegužės 15 d., Italijoje – birželio 1 d., Švedijoje – rugpjūčio 20 d. ir t.t.

Kiekviena nacionalinė agentūra sprendžia, ar paraiškas teikti gali tik institucijos, ar ir individualūs asmenys. Austrijos, Bulgarijos, Suomijos, Airijos, Lietuvos, Lenkijos, Portugalijos, Rumunijos, Slovakijos ir Ispanijos nacionalinės agentūros nusprendė, kad paraiškas Europos kalbų ženklui gali teikti ir institucijos, ir individualūs asmenys.

4.2. Viešinimas

Europos Komisijos tinklapyje „Daugiakalbystė“ (Multilingualism) yra speciali Europos kalbų ženklui skirta skiltis (http://ec.europa.eu/languages/european-language-label/index_en.htm). Šiame tinklapyje pristatomas Europos kalbų ženklas ir kriterijai, už kuriuos jis skiriamas. Jame taip pat pateikiamos nuorodos į už iniciatyvos įgyvendinimą atsakingų nacionalinių agentūrų tinklapius. Svetainėje patalpinta nuo 1999 m. Europos projektų, gavusių Europos kalbų ženklą, duomenų bazė. Ji buvo neseniai įdiegta ir patobulinta. Informacija joje pateikiama 23 kalbomis. Duomenų bazėje informacijos galima ieškoti pagal skirtingus paieškos kriterijus: apdovanojimo metus, šalį, švietimo sektorių, pedagoginę temą, tikslinę projekto kalbą. Galima paieška ir pagal keletą kriterijų.

2012 m. Europos Komisija išleido knygėlę „European Language Label, Empowering People“, kurioje pristatomi ir išsamiai aprašomi geriausi apdovanoti projektai.

Nacionalinės agentūros aktyviai teikia ir skleidžia informaciją apie Europos kalbų ženklo siūlomas galimybes. Pagrindinės šiuo tikslu naudojamos priemonės yra šios:

- Lankstinukai ir informaciniai lapeliai
Lankstinukus ir informacinius lapelius apie Europos kalbų ženklą leidžia Austrijos, Belgijos, Čekijos Respublikos, Estijos, Suomijos, Islandijos, Airijos, Italijos, Portugalijos, Rumunijos, Švedijos ir Jungtinės Karalystės nacionalinės agentūros.
Lankstinukuose pateikiama informacija apie Europos kalbų ženklo naudą, supažindinama su kai kuriais Europos kalbų ženklu apdovanotais projektais. Lankstinukais taip pat siekiama paskatinti naujus kandidatus teikti paraiškas.
- Informacinių biuletenių leidimas
Juos leidžia nacionalinės agentūros Bulgarijoje, Čekijos Respublikoje, Suomijoje, Islandijoje ir Italijoje. Informaciniuose biuleteniuose pateikiama informacija apie Europos kalbų ženklą, jo naudą ir paraiškų pateikimo nacionaliniu lygiu tvarką.

- Žurnalai, tyrimai ir metinės ataskaitos (popieriniame/elektroniniame formate)
Juos leidžia Austrijos, Suomijos ir Italijos nacionalinės agentūros. Leidiniuose pateikiami kasmet pateikiamų prašymų skaičių, jų pasiskirstymą pagal tikslines grupes ir visas apdovanotų projektų sąrašo ir jų aprašymų statistiniai duomenys ir jų analizė.
- Skelbimai ir pranešimai spaudai
Skelbimai ir pranešimai spaudai leidžiami vietinėje ir regioninėje spaudoje ir televizijoje bei specializuotoje švietimui skirtoje spaudoje. Juos leidžia Estijos, Prancūzijos, Islandijos, Suomijos, Italijos, Ispanijos ir Švedijos nacionalinės agentūros.

Projekto viešinimą internete taip pat galima laikyti reklama. Pavyzdžiui, Lietuvoje labai populiari Europos kalbų ženklą populiarinti informaciją apie apdovanotus projektus pateikiant informaciniame portale: tinklapio lankytojų prašoma balsuoti už geriausią apdovanotą projektą.

- Specialiai Europos kalbų ženklui skirti tinklapiai
Specialų tinklapį, pristatantį Europos kalbų ženklą iniciatyvą, turi daugelis nacionalinių agentūrų (žr. trečią skyrių aukščiau, kuriame pateikiamas nacionalinių agentūrų tinklapių, skirtų specialiai Europos kalbų ženklui, adresų sąrašas).

Šios paskyros yra įdėtos nacionalinių agentūrų svetainėse arba sukurtos atskiros svetainės. Jose pateikiama informacija apie Europos kalbų ženklą tikslus ir naudą. Kai kuriose galima susipažinti su Europos daugiakalbystės politika, taip pat galima prisijungti prie nacionalinės Europos kalbų ženklų apdovanotų projektų duomenų bazės, kitose galima rasti geriausių apdovanotus projektus arba leidinių apie Europos kalbų ženklą. Dalis tokių puslapių pateikiami dviem ar daugiau kalbų.

Europos kalbų ženklą pristatantys nacionalinių agentūrų tinklapiai skiriasi vieni nuo kitų kiekybe, kokybe ir turinio atnaujinimu.

- Viešinimas socialiniuose tinklapiuose
„Facebook“ paskyroje, pavadintoje „European Language Label Community“ pateikiama naujausia informacija apie Europos kalbų ženklą. Jos adresas yra <http://www.facebook.com/#!/pages/European-Language-Label-Community/215139538561808>.
- Seminarų ir konferencijų organizavimas
Juos organizuoja Austrijos, Belgijos, Bulgarijos, Čekijos Respublikos, Danijos, Estijos, Suomijos, Prancūzijos, Islandijos, Airijos, Italijos, Lietuvos, Rumunijos, Ispanijos, Švedijos ir Jungtinės Karalystės nacionalinės agentūros.
Renginių tikslas yra skleisti informaciją apie Europos kalbų ženklų apdovanotus projektus ir iniciatyvas. Tokių renginių metu projektų propaguotojai turi galimybę pristatyti visas savo iniciatyvas, susipažinti vieni su kitais ir pasidalyti gerosiomis praktikomis.
- Parengiamųjų seminarų, skirtų būsimiesiems Europos kalbų ženklą pareiškėjams, organizavimas
Tokius seminarus rengia Belgijos ir Ispanijos nacionalinės agentūros. Per tokius seminarus būsimi Europos kalbų ženklą paraiškų teikėjai gauna visą paraiškoms teikti reikalingą informaciją.
- Reklamavimas per ankstesniais metais apdovanotus projektus ir iniciatyvas. Šį būdą naudoja, pvz., Bulgarijos ir Čekijos nacionalinės agentūros.

4.3. Laimėjusio projekto atrinkimas

Paraiškas atrankai gaunančios nacionalinės agentūros taiko keletą procedūrų, užtikrinančių tinkamą jų vertinimą:

- Kandidatų atitikimo tinkamumo kriterijui kontrolė. Tai galima apibendrinti dviem pagrindiniais aspektais: paraiškos atsiuntimas iki konkurse paskelbtos galutinės datos ir pareiškėjui reikiamos paraiškos formos naudojimas.
- Vertinimo komitetų sudarymas. Vertinimo komitetus sudaro kalbų mokymo, mokymosi ir šios srities tyrimų specialistai. Dažnai šalyse narėse vertinimo komitetus sudaro švietimo skyriaus inspektoriai, mokytojų sąjungos atstovai, kalbų mokymo profesionalai, kalbos mokymui skirtų vadovėlių leidėjai, vietos valdžios institucijų atstovai, nacionalinės agentūros atstovai, susijusių ministerijų atstovai ir t. t. Vertinimo komitetui kiekvienoje šalyje narėje dažnai priklauso atstovų iš kitų šalių, pvz., kitų šalių kultūros institutų atstovų.
- Vertinimo dienų organizavimas ir valdymas.
- Vieno iš vertinimo komiteto narių iš anksto atrinktų projektų lankymas. Tokius lankymus organizuoja tik keletas nacionalinių agentūrų (pvz., Jungtinės Karalystės nacionalinė agentūra).
- Galutinio vertinimo posėdžio protokolo sudarymas ir laimėjusių projektų sąrašas.

4.4. Apdovanojimo ceremonija

Šio renginio tikslas yra užtikrinti visapusišką valorizaciją ir didesnę visoje šalyje atrinktų projektų poveikį, skleidžiamą per:

- oficialių atrinktų projektų apdovanojimą;
- viešą apdovanotų projektų pristatymą;
- taip pat skatinant bendravimą tarp apdovanotų projektų rengėjų ir jų propaguotojų.

Europos kalbų ženklo apdovanojimo ceremonija paprastai vyksta rugsėjo – gruodžio mėn. visoje Europoje, kad visos dalyvaujančios šalys vienu metu suvienodintų ir turėtų lyginamus duomenis. Svarbu pabrėžti, kad kai kuriose šalyse Europos kalbų ženklo kampanija, taigi ir apdovanojimo ceremonija, vyksta kasmet, o kai kuriose šalyse jos vyksta kas dvejus metus.

Dalis šalių narių Europos kalbų ženklo apdovanojimo ceremoniją rengia kartu su kitu nacionalinės svarbos renginiu – seminaru, konferencija ar paroda – kalbų mokymosi tema. Pavyzdžiui, Prancūzijoje apdovanojimo ceremonija vyksta per pagrindinį kalboms skirtą renginį šalyje.

Visi apdovanotų projektų rėmėjai visoje Europoje gauna oficialų diplomą ir teisę naudoti Europos kalbų ženklo logotipą su atitinkamais metais ant visos su apdovanota iniciatyva susijusios medžiagos (pvz., tinklapyje, ant brošiūrų ir pan.). Jungtinėje Karalystėje ir Švedijoje dauguma apdovanotų projektų nėra remiami ES; Italijoje situacija yra visai kitokia, kadangi visi apdovanoti projektai yra remiami ES. Kitose šalyse ES remia pusę projektų.

Kai kuriose šalyse vyko jungtinės apdovanojimo ceremonijos. Pavyzdžiui, 2009 m. Vokietijos nacionalinės agentūros Bonoje surengtoje apdovanojimo ceremonijoje dalyvavo Belgijos vokiškai kalbanti bendruomenė kartu su savo Švietimo ministerijos ir apdovanojimus laimėjusių projektų atstovais. Po dvejų metų bendradarbiavimas išsiplėtė: apdovanojimai Vokietijos, Austrijos ir Belgijos (vokiškai kalbančios bendruomenės) projektai buvo apdovanoti Vienoje, Austrijoje. Tokio renginio tikslas yra pabrėžti europietišką apdovanojimų kilmę, didinti jų matomumą ir Europos kalbų ženklo perduodamumą.

Visose Europos šalyse Europos kalbų ženklo apdovanojimo metu įteikiamas oficialus diplomas. Laimėtojai taip pat turi teisę naudoti Europos kalbų ženklo logotipą pranešimuose ir leidiniuose. Kai kuriose šalyse be jau minėto diplomo įteikiami ir kiti nacionaliniai prizai.

Kiti nacionaliniai apdovanojimai:

- Austrija
750 eurų piniginis apdovanojimas.
- Belgija
Valonijos nacionalinė agentūra skiria dovanų kuponus kompiuterinei pedagoginei ir mokomajai medžiagai įsigyti.
Flamandijos nacionalinė agentūra įteikia stiklinį trofėjų ir piniginį apdovanojimą (pvz., 1000 eurų, 600 eurų ir 300 eurų trims pirmiesiems finalistams).
- Bulgarija
Papildomas apdovanojimas neskiriamas.
- Čekijos Respublika
Papildomas apdovanojimas neskiriamas
- Danija
Kelionių kuponas. Jis skirtas kelionei į užsienį įgauti naujų žinių ir įkvėpimo, naudingų kalboms mokytis Danijoje. Juo galima pasinaudoti vykstant į komandiruotes, mokomuosius apsilankymus, susitikimus arba mokymus užsienyje.
- Estija
Skiriamas finansinis apdovanojimas. Suma priklauso nuo laimėtojų skaičiaus ir paprastai neperkopia 1000 eurų.
- Suomija
Papildomas apdovanojimas neskiriamas.
- Prancūzija
Trofėjus
- Vokietija
Piniginiai apdovanojimai.
- Italija
Taurė
- Islandija
Laimėtoju suteikiama galimybė išspausdinti straipsnį profesiniame arba vietiniame žurnale.
- Airija
Dovanoja išgraviruotą krištolinį trofėjų ir, jei leidžia biudžetas, piniginį apdovanojimą.
- Lietuva
Papildomas apdovanojimas neskiriamas.

- Portugalija
Papildomas apdovanojimas neskiriamas.
- Rumunija
Papildomas apdovanojimas neskiriamas.
- Ispanija
Piniginiai apdovanojimai: 4000 eurų piniginis prizas pirmosios vietos laimėtoji, 2000 eurų piniginis prizas antrosios vietos laimėtoji ir 1500 eurų trečiosios vietos laimėtoji.
- Švedija
Skiriamas 3000 eurų piniginis apdovanojimas.
- Jungtinė Karalystė
Mokymo priemonių (pvz., vadovėlių, CD ir pan.) už 250 eurų ir 2500 eurų piniginis prizas geriausia metų projektui. Prizus steigia leidyklos arba kultūros institutai.

5. Europos kalbų ženklo suteikimas

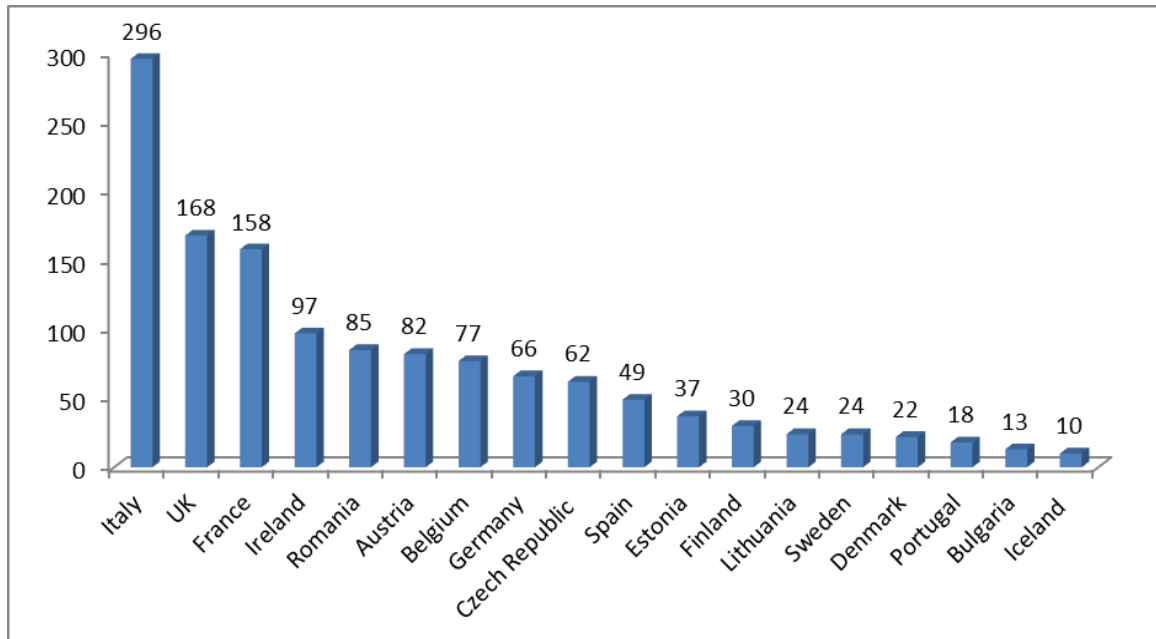
Per pirmuosius 13 Europos kalbų ženklo teikimo metų (1999–2011 m.) iš viso buvo apdovanota 1722 projektai. Šie duomenys iš Europos duomenų bazės³. Svarbu pabrėžti, kad šie, 2012 m. gruodžio mėn. gauti, duomenys yra negalutiniai, kadangi dalis nacionalinių agentūrų šiuo metu kelia duomenis ir atnaujina Europos duomenų bazę pradedant nuo 1999 m. apdovanojamais projektais. Taigi bendras jų skaičius per ateinančius mėnesius gali padidėti.

Atnaujintos informacijos galima rasti Europos duomenų bazėje adresu <http://ec.europa.eu/education/language/label/index.cfm>

Europos kalbų ženklu buvo apdovanota 1318 18-oje šalių vykdytų projektų, kuriuos išanalizavo NELLIP komanda rengdama šią ataskaitą. Kaip pavaizduota paveiksle⁴ apačioje, daugiau apdovanojimų skyrė atitinkamai Italija, Jungtinė Karalystė, Prancūzija, Austrija ir Vokietija.

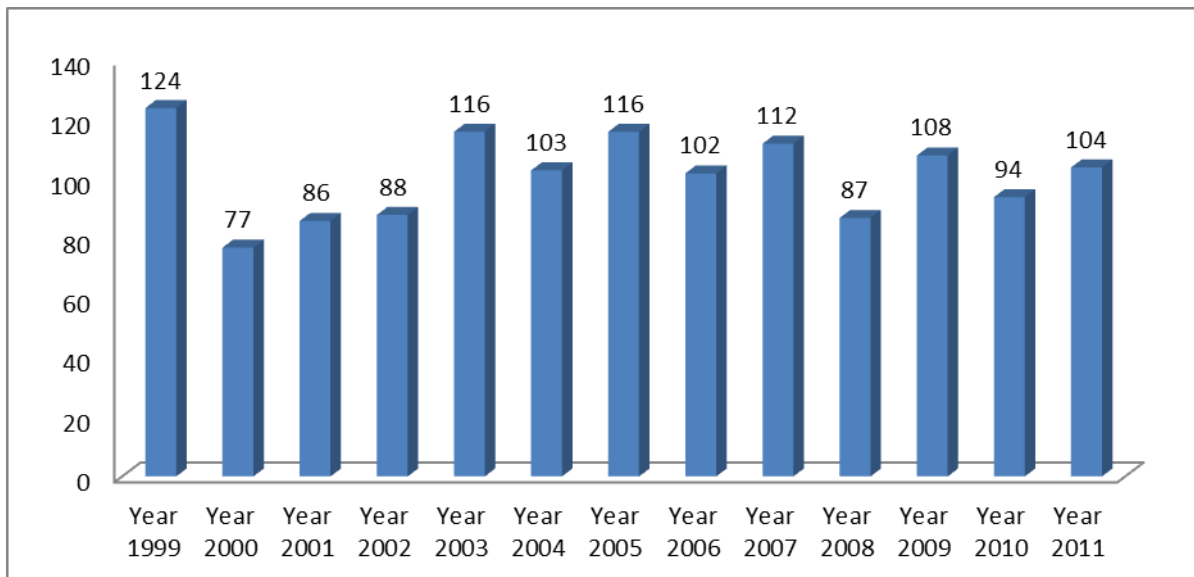
³ Šaltinis: Europos Komisija, Daugiakalbystė. Europos kalbų ženklo novatoriškų kalbų mokymo ir mokymosi projektų duomenų bazė: [Http://ec.europa.eu/education/language/label/index.cfm](http://ec.europa.eu/education/language/label/index.cfm). 2012 m. gruodžio mėn. duomenys

⁴ *ibid.*

18-kos šioje ataskaitoje nagrinėjamų šalių kiekvienoje šalyje apdovanotų projektų skaičius per 1999–2011 m. laikotarpį (2012 m. gruodžio mėn. duomenys).

Kaip matome žemiau esančiame paveiksle⁵, daugiausia projektų per metus iš 18-kos šioje ataskaitoje analizuotų šalių buvo apdovanota 1999 m. Pastaraisiais metais bendras apdovanotų projektų skaičius yra labai panašus, t. y. tarp 87 ir 108 projektų. Tai galima sieti su kai kurių nacionalinių agentūrų, pvz., Austrijos, sprendimu, riboti apdovanojamų projektų skaičių.

18-kos šioje ataskaitoje nagrinėjamų šalių apdovanojamų projektų skaičius per 1999–2011 m. laikotarpį (2012 m. gruodžio mėn. duomenys).

⁵ *ibid.*

Paveikslas⁶ apačioje vaizduoja 18-kos šalių, nagrinėjamų šioje ataskaitoje, švietimo sektorius, kurių projektai buvo apdovanoti.

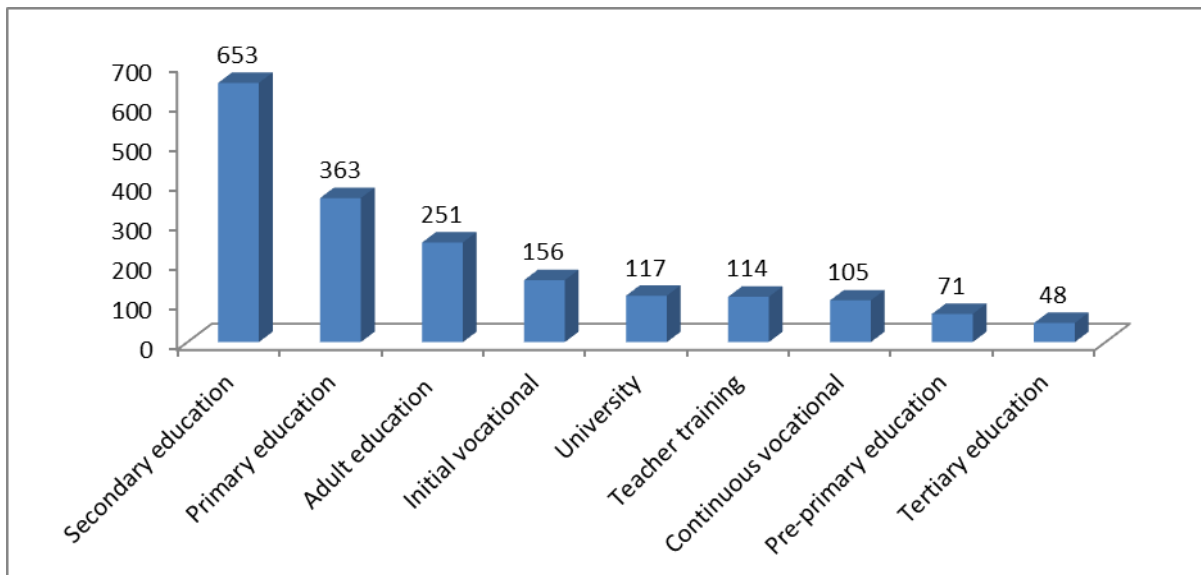
Dauguma apdovanotų projektų buvo susiję su mokyklinio ugdymo sektoriumi. Iš viso buvo apdovanota 1016 projektų, iš kurių 653 buvo susiję su viduriniu ir 363 su pradinio mokymu.

Antras bendras didžiausias skaičius yra su profesiniu mokymu ir mokymų sektoriumi susiję projektai. Iš visų 301 šio sektoriaus apdovanotų projektų 156 buvo susiję su pirminiu ir 105 projektai su tęstiniu profesiniu mokymu ir apmokymais.

Trečiasis tarp apdovanotų projektų yra suaugusiųjų švietimo (apdovanotas 251 projektas) sektorius.

Ketvirtąją vietą šioje kategorijoje užima aukštojo mokslo sektorius (apdovanoti 117 projektų). Čia įdomu pastebėti vidurinio mokslo sektoriui ir aukštojo mokslo sektoriui skirtų projektų skaičiaus skirtumą (1016 ir 117).

Mažiau projektų buvo skirta mokytojams rengti (114 projektų), tęstiniam profesiniam mokymui (105 projektai), pradiniam mokymui (71 projektas) ir aukštajam mokslui (48 projektai). Šie, lyginant su anksčiau minėtaisiais, priklauso nepakankamai atstovaujama sektoriui.

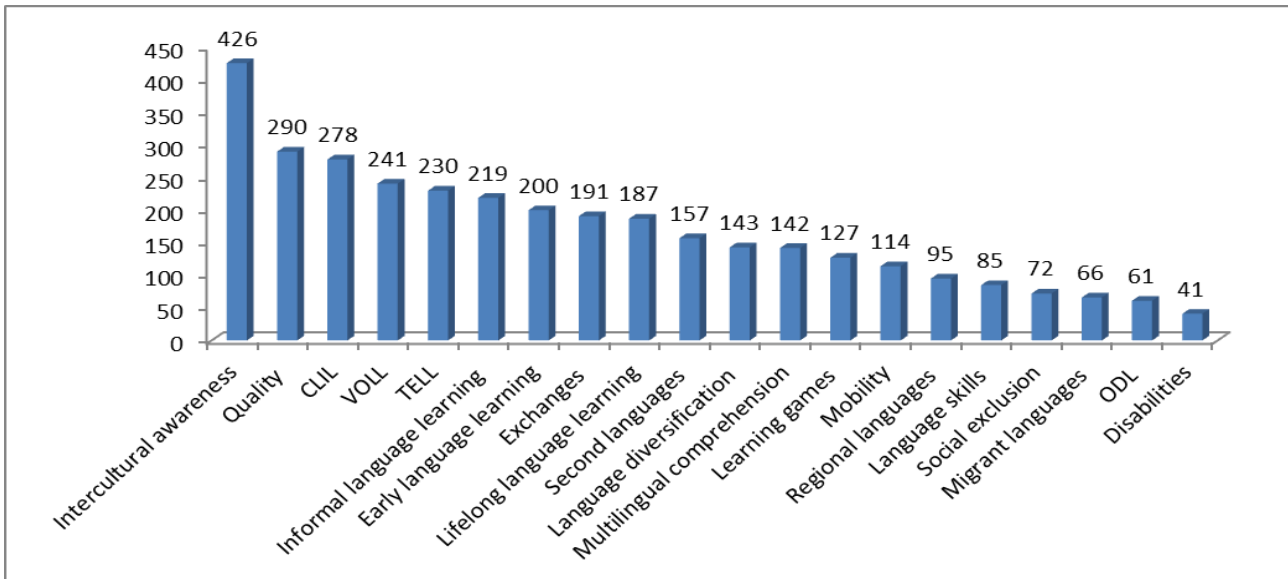

18-kos šioje ataskaitoje nagrinėjamų šalių apdovanoti projektai pagal švietimo sektorius per 1999–2011 m. laikotarpį (2012 m. gruodžio mėn. duomenys).

Paveikslas⁷ apačioje vaizduoja pagrindines apdovanotų projektų temų sritis. Dauguma projektų susiję su tarpkultūrinio sąmoningumu (426), su kokybe (290), integruotu užsienio kalbos ir dalyko mokymusi (278), su profesija susijusiu kalbų mokymusi (VOLL) (241), technologijomis paremtu kalbų mokymusi (230), taip pat neformaliuoju bei ankstyvu kalbų mokymusi (atitinkamai 219 ir 200 apdovanotų projektų).

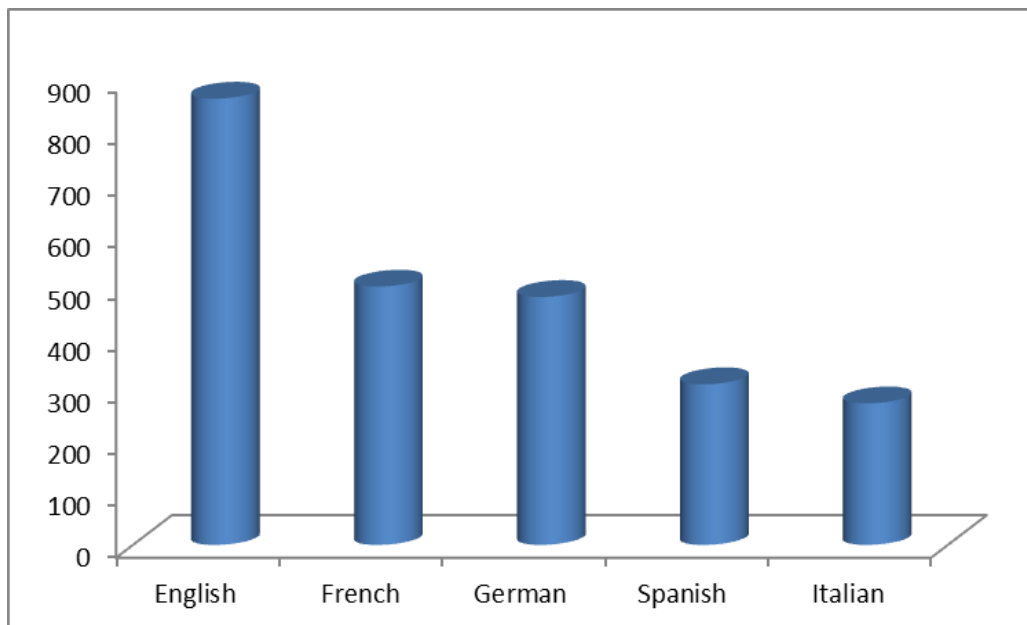
⁶ *ibid.*

⁷ *ibid.*

18-kos šioje ataskaitoje nagrinėjamų šalių apdovanoti projektai pagal švietimo sektorius per 1999–2011 m. laikotarpį (2012 m. gruodžio mėn. duomenys).

Galiausiai paveiksle⁸ apačioje pavaizduotas kalbų, su kuriomis buvo susiję 18-os NELLIP komandos nagrinėtų šalių apdovanoti projektai. Nenuostabu, kad daugiausiai apdvanotų projektų buvo susiję su anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų ir italų kalbomis. Tolesnė analizė atskleidė, kad keletas nacionalinių projektų buvo skirti „kaimyninėms“ kalboms dėl istorinių, geografinių ar leksikos priežasčių (pvz., Lietuvos projektai susiję su estų kalbos mokymusi). Galiausiai nacionalinė kalba vaidina pagrindinį vaidmenį kaip kalba, kuria remiamasi mokantis užsienio kalbos arba yra pagrindinis elementas užsieniečių/imigrantų integracijai.

18-kos šioje ataskaitoje nagrinėjamų šalių kalbos, su kuriomis susiję daugiausia per 1999–2011 m. laikotarpį apdvanoti projektai (2012 m. gruodžio mėn. duomenys).

⁸ *ibid.*

Kaip jau buvo minėta šio skyriaus pradžioje, šioje ataskaitoje pateikti duomenys iš Europos kalbų ženklų duomenų bazės 2012 m. gruodžio mėn., kai ji dar buvo atnaujinama.

Norint rasti atnaujintą statistinę informaciją siūloma tiesiogiai patikrinti Europos duomenų bazę adresu: <http://ec.europa.eu/education/language/label/index.cfm>

6. NELLIP Tinklo Atliekamas Vertinimas

6.1 Statistinių duomenų vertinimas

Iš ankščiau minėtų statistinių duomenų, galima formuluoti keletą bendrų pastabų apie 18 NELLIP analizuotų šalių. Kalbant apie didesnį apdovanojimų skaičių buvo nustatyta, kad juos skyrė atitinkamai Italija, Jungtinė Karalystė, Prancūzija, Austrija ir Vokietija.

Kalbant apie švietimo sektorius, dauguma apdovanotų projektų susiję su privalomu švietimu, taigi daugiausia buvo apdovanota pradinių ir vidurinių mokyklų projektų.

Antras didžiausias apdovanotų projektų skaičius susijęs su profesiniu mokymu ir ugdymo sektoriumi.

Suaugusiųjų švietimo projektų daugiau Šiaurės Europos šalyse (pvz., Švedijoje, Norvegijoje ir Vokietijoje), ir tai patvirtina šių šalių skiriamą dėmesį gerovės sistemai, kuriai priklauso ir suaugusiųjų švietimas; mažiau šios srities projektų apdovanota Pietų Europoje.

Būtina ateityje į Europos kalbų ženklą įtraukti aukštojo mokslo ir mokytojų kvalifikacijos kėlimo neatsitraukiant nuo darbo sektorius, kadangi būdami pagrindiniai kalbų mokymosi vykdytojai jie yra per mažai atstovaujami palyginti su kitais sektoriais: apdovanota 1016 mokyklų projektų, ir tik 117 universitetų ir 114 mokytojų kvalifikacijos kėlimo darbo vietoje organizacijų.

Kalbant apie temas, už kurias buvo apdovanoti projektai, įdomu pabrėžti apdovanotų projektų temų ir dabartinių kalbų mokymosi Europos politinių prioritetų deramumą, kadangi tai yra NELLIP⁹ komandos, atliktos oficialių Europos Komisijos tinklapyje sudėtų dokumentų¹⁰ analizės rezultatas.

Europos kalbų politika siekia apsaugoti kalbų įvairovę ir skatinti kalbų mokėjimą. Pagrindiniai su kalbų politiką susiję dokumentai yra šie:

- Nauja daugiakalbystės pagrindų strategija (2005);
- Konsultacijos internetu daugiakalbystės tema (2007);
- ES daugiakalbystės strategija (2008);
- ES daugiakalbystės veiksnių aprašas (2008);
- Daugiakalbystė: Europos turtas ir bendras rūpestis (2008).
- Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje programa (2009)
- Tarybos išvados dėl mobilumą didinančios kalbinės kompetencijos (2011)

Iš šių pagrindinių dokumentų galima spręsti apie dabartinius kalbų mokymosi Europos Komisijos prioritetus .

Toliau galima pamatyti, kiek iš apdovanotų projektų atitinka dabartinius – 2012 m. – politinius kalbų mokymosi prioritetus.

⁹ Šaltinis: NELLIP portalas: http://nellip.pixel-online.org/PP_index.php

¹⁰ Šaltinis: Europos Komisija, Daugiakalbystė: http://ec.europa.eu/languages/library/key-documents_type_en.htm

- Politinis prioritetas – kalbų mokymosi kokybės gerinimas. Už kokybės gerinimą buvo apdovanota 290 projektų.
- Politinis prioritetas – profesinės kalbos mokymasis. Europos kalbos ženklų buvo apdovanotas 241 profesinės kalbos mokymosi (VOLL) projektas.
- Politinis prioritetas – nauji kalbų mokymo ir mokymosi metodai. Europos kalbų ženklų iš viso buvo apdovanota 230 technologijomis paremtu kalbų mokymosi (TELL) projektų.
- Politinis prioritetas – mobilumo rėmimas mokantis kalbų. Europos kalbų ženklų iš mainų srities buvo apdovanotas 191 projektas, o iš kalbų mobilumui skirtų projektų apdovanota 114.
- Politinis prioritetas – mokytojų ugdymas. Europos kalbų ženklų buvo apdovanoti 157 antrosios kalbos mokymo projektai.
- Politinis prioritetas – daugiakalbystės skatinimas. Europos kalbų ženklų apdovanoti 142 su daugiakalbybe susiję projektai.
- Politinis prioritetas – rečiau vartojamų kalbų skatinimas. Apdovanoti 95 projektai, susiję su regioninių/mažumų kalbų kultūriniu sąmoningumu.

Šiuo metu dėl prieinamų duomenų nenuoseklumo sunku vertinti, kiek Europos kalbų ženklų apdovanotų projektų atitinka šiuos politinius prioritetus:

- Neformalaus mokymosi metu įgytų kalbinių įgūdžių pripažinimas ir įtvirtinimas (219 projektų, susijusių su neformaliuoju kalbų mokymusi);
- progreso mokantis kalbų tikrinimo priemonės;
- kalbų mokymo veiklos vertinimas;
- Bendrųjų Europos kalbų metmenų įgyvendinimas;
- Ryšio tarp profesinio švietimo ir mokymo ir Bendrųjų Europos kalbų metmenų skatinimas.

Kaip jau buvo minėta, kalbant apie tikslines kalbas daugiausia apdovanotų projektų buvo susiję su anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų ir italų kalbomis. Tuo pat metu keletas nacionalinių projektų buvo skirti „kaimyninėms“ kalboms dėl istorinių, geografinių ar leksikos priežasčių (pvz., Lietuvos projektai susiję su estų kalbos mokymusi). Galiausiai, nacionalinė kalba vaidina pagrindinį vaidmenį kaip kalba, kuria remiamasi mokantis užsienio kalbos arba yra pagrindinis elementas užsieniečių/imigrantų integracijai.

6.2. Atvejai

Derindamos Europos kalbų ženklų kokybės kriterijus ir dabartinius politinius kalbų mokymosi Europos Komisijos prioritetus nacionalinės NELLIP tinklo komandos iš Europos kalbų ženklų apdovanotų iniciatyvų atrinko tinkamiausias.

Iš visų nacionalinių NELLIP komandos tinklo nurodytų apdovanotų iniciatyvų nacionalinės agentūros atrinko po 12 tinkamiausių atvejų kiekvienoje šalyje. Taigi iš viso buvo atrinktas 201 atvejis¹¹.

Jie buvo atrinkti, nes nacionalinės agentūros juos pripažino gerosios praktikos projektais. Atrinktų atvejų tikslai ir rezultatai taip pat atitinka dabartinius Europos Komisijos politinius kalbų mokymosi prioritetus.

Norėdami surinkti kuo daugiau informacijos apie taikomą metodiką NELLIP nacionalinės komandos nariai kalbėjosi su atrinktų atvejų propaguotojais. Su 201 pokalbio rezultatais galima susipažinti NELLIP tinklo naujienų portalo Atvejų skiltyje adresu: (http://nellip.pixel-online.org/CS_lista.php).

¹¹ Žr. NELLIP tinklo portalą: http://nellip.pixel-online.org/CS_lista.php

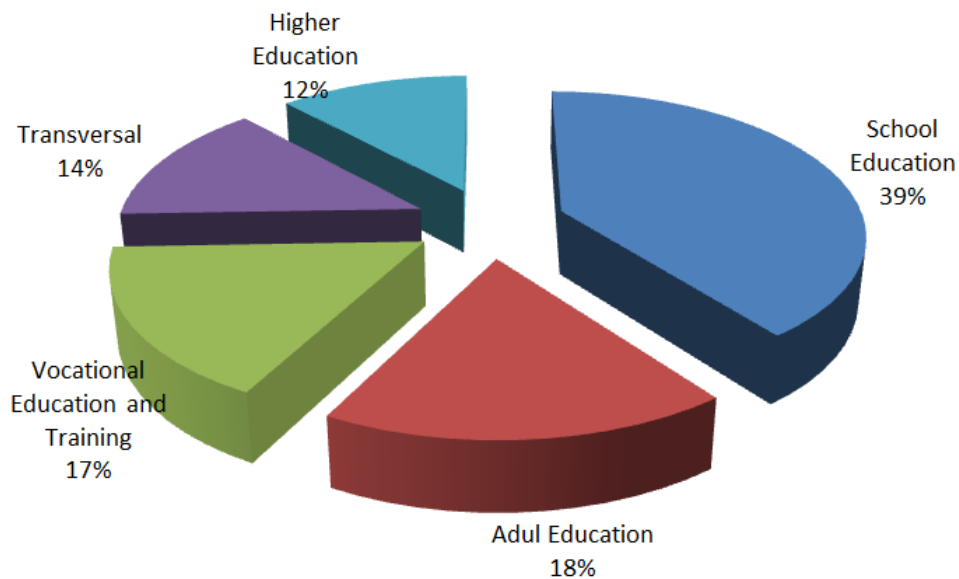
Iš jau minėtų dabartinių politinių prioritetų atrinkdamos atvejus nacionalinės agentūros daugiausiai rėmėsi naujų kalbų mokymo ir mokymosi metodų, profesinės kalbos mokymosi, neformalaus mokymosi metu įgytų kalbinių įgūdžių pripažinimo ir įtvirtinimo skatinimu. Šie principai atitinka du metinius prioritetus (žr. 4 psl.), kuriuos Europos Komisija nustatė Europos kalbų ženklui gauti.

Kalbant apie tikslinę grupę NELLIP komanda tarp apdovanotų projektų išskyrė keturis skirtingus sektorius:

- vidurinis ugdymas;
- aukštasis mokslas;
- suaugusiųjų švietimas;
- profesinis mokymas ir ugdymas.

Paveikslas¹² apačioje vaizduoja 201 atvejo pasiskirstymą tarp švietimo sektorių. Daugiausia apdovanotų vidurinio ugdymo atvejų (39 % visų atvejų), toliau eina suaugusiųjų švietimas (18 % visų atvejų) ir profesinis mokymas ir ugdymas (17 % visų atvejų). Su aukštojo mokslo ir transversaliu (apimančiu keletą sektorių vienu metu) sektoriais susijusių atvejų apdovanota nedaug.

Kaip jau buvo minėta, surinkti duomenys atskleidžia, kad reikia skirti daugiau dėmesio aukštojo mokslo sektoriui įtraukti pristatant Europos kalbų ženklo apdovanojimo naudą ir galimybes.

The NELLIP case studies by educational sectors

¹² Žr. NELLIP tinklo portalą: http://nellip.pixel-online.org/CS_lista.php

7. Europos kalbų ženklų poveikis ir išnaudojimas pagal NELLIP komandos vertinimus

7.1. Poveikis

Aštuoniolikos šalių, priklausančių NELLIP tinklui, 201 atvejo¹³ analizė ir tiesioginiai pokalbiai su 201 atrinkto projekto koordinatoriais leido suprasti, kas motyvuoja institucijas teikti paraiškas Europos kalbų ženklų apdovanojimui. Atvejų analizė atskleidė Europos kalbų ženklų įtaką apdovanotiems projektams.

7.1.1. Lūkesčiai

Dauguma apdovanojimų projektų koordinatorių nusprendė teikti paraiškas todėl, kad:

- gautų oficialų ir europietišką projekto kokybės pripažinimą;
- užtikrintų didesnį projekto ir jį vykdančios institucijos matomumą;
- padidintų projekte dalyvaujančio personalo motyvaciją;
- skleistų informaciją apie projektą;
- užtikrintų projekto pastovumą;
- pasidalytų gerosiomis praktikomis;
- rastų tolesnį finansavimą veiklai tęsti;
- sukurtų tarptautinę partnerystę;
- sukurtų sinergiją su kitais projektais nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu.

7.1.2. Patenkinti lūkesčiai

Europos kalbų ženklas patenkino projektų koordinatorių lūkesčius, kadangi jis:

- projektui suteikė oficialų europinį pripažinimą.

Europos kalbų ženklą projekto kūrėjai laiko kokybės ženklu, bylojančiu iniciatyvos verte. Austrijoje, Švedijoje ir Jungtinėje Karalystėje apdovanojami projektai domisi žiniasklaida. Dalis Austrijos ir Rumunijos apdovanojimų projektų kūrėjų dabar teikia konsultacijas ir paramą būsimiems projekto propaguotojams.

Galiausiai, dalis Rumunijos mokyklų, kurių tinklapiu buvo pažymėti Europos kalbų ženklų logotipu, sulaukė daugiau norinčiųjų mokytis, nes jų šeimoms buvo įdomus europinis bendradarbiavimas, o logotipas jiems reikšė europinių mokyklos įsipareigojimų įrodymą.

- Padidino projekto kūrėjų motyvaciją, kadangi jų darbas ir atsidavimas sulaukė europinio pripažinimo.

7.1.3. Iš dalies patenkinti lūkesčiai

Europos kalbų ženklas tik iš dalies patenkino šiuos apdovanojimų projektų kūrėjų lūkesčius. Gautas apdovanojimas:

- Iš dalies padidino projektų vientisumą daugiausia dėl to, kad apdovanojami projektai turi daugiau galimybių sulaukti valstybės paramos. Iš tiesų, dalis apdovanojimų projektų sėkmingai teikė paraiškas ir sulaukė tolesnės Europos/nacionalinės paramos. Pavyzdžiui, dalis apdovanojimų projektų Italijoje buvo finansuojami pagal Mokymosi visą gyvenimą programą – Leonardo da Vinci – TOI. Visgi pasibaigus finansavimo laikotarpiui dauguma apdovanojimų projektų deda didžiules pastangas tam, kad išsilaikytų.

¹³Žr. NELLIP tinklo portalą: http://nellip.pixel-online.org/CS_lista.php

- Iš dalies prisidėjo prie dalijimosi vykdant apdovanotą projektą taikytomis gerosiomis praktikomis, daugiausia nacionalinių agentūrų arba Europos Komisijos organizuojuose nacionaliniuose ir tarptautiniuose renginiuose (pvz., mugės, skatinančios gerąsias praktikas mokantis kalbų). Tačiau be šių oficialių renginių apdovanotų projektų kūrėjai jautė, kad galimybės dalytis gerosiomis praktikomis yra ribotos.
- Iš dalies prisidėjo prie apdovanoto projekto matomumo. To priežastis yra nepakankamas Europos kalbų ženklo žinomumas kalbant apie kalbų mokymą, ir kad dalis kalbos specialistų apie jį vis dar nežino ir nesupranta jo prasmės. Taigi kas kartą, kai buvo naudojamas Europos kalbų ženklo logotipas, reikėjo paaiškinti ir jo prasmę.

7.1.4. Nepatenkinti lūkesčiai

Europos kalbų ženklas nepateisino šių apdovanotų projektų koordinatorių lūkesčių:

- Neprisidėjo prie tarptautinės partnerystės sukūrimo. Apdovanotų projektų kūrėjų galimybės įsiliesti į tarptautinį tinklą vis dar išlieka nedidelės, į tai reikėtų atsižvelgti, ypač dėl to, kad tai Europos kalbų ženklo projektas. Reikia pastebėti, kad išimčių sudaro Lietuva ir Švedija, kadangi šių šalių atrinktų atvejų koordinatoriai teigia, jog pajuto tarptautinio bendradarbiavimo iniciatyvas po gauto apdovanojimo, nes jie buvo pakviesti prisijungi prie Europos projektų.
- Neprisidėjo prie tolesnio finansavimo (be valstybės finansavimo), leidžiančio tęsti veiklą, šaltinių suradimo. Susidomėjimo geriausiais apdovanotais projektais neišreiškė ir kalbų mokymosi pramonė (pvz., leidyklos).

8. Rekomendacijos

201 Europos kalbų ženklu apdovanotų projektų koordinatorių iš į ataskaitą įtrauktų 18-oje šalių buvo prašoma pateikti rekomendacijų būsimiems Europos kalbų ženklo pareiškėjams. To tikslas yra skatinti dalijimąsi patirtimi, kai sėkmingi Europos kalbų ženklo kandidatai teikia patarimus būsimiems kandidatams, kaip sukurti kokybišką projektą.

Apdovanotų projektų kūrėjų taip pat buvo paprašyta kylančiu metodu įvertinti už Europos kalbų ženklą atsakingų institucijų (t. y. nacionalinių agentūrų ir Europos Komisijos) darbą.

8.1. Su Europos kalbų ženklo apdovanojimu susijusios stiprybės

Ataskaita pateikia šias Europos kalbų ženklo stiprybes:

- jis suteikia oficialų ir europinį projekto kokybės pripažinimą ir laikomas iniciatyvos kokybės įvertinimu ir pripažinimu;
- jis užtikrina didesnę projekto ir jį propaguojančios institucijos matomumą, pvz., skatina didesnę studentų susidomėjimą ir norą dalyvauti iniciatyvoje;
- jis didina projekto propaguojujų motyvaciją;
- jis skatina projektų tęstinumą daugiausia dėl to, kad Europos kalbų ženklo apdovanojimas prisidėjo prie sėkmingo apdovanotų projektų plėtojimo iki naujų „Inovacijų perdavimo“ projektų (finansuojamų Mokymosi visą gyvenimą programos – Leonardo da Vinci – TOI). Visgi dauguma apdovanotų projektų deda didžiules pastangas tam, kad išsilaikytų. Tiesa, yra ir išimčių, pvz., keletas Italijoje apdovanotų projektų vis dar vykdomi keliose Europos šalyse;
- jis prisidėjo prie dalijimosi vykdant apdovanotą projektą taikytomis gerosiomis praktikomis, daugiausia nacionalinių agentūrų arba Europos Komisijos organizuojuose nacionaliniuose ir tarptautiniuose renginiuose (pvz., mugės, skatinančios gerąsias praktikas mokantis kalbų). Tačiau be šių oficialių renginių apdovanotų projektų koordinatoriai jautė, kad galimybės dalytis gerosiomis praktikomis yra ribotos.

8.2. Europos kalbų ženklo silpnybės

Remiantis šia ataskaita galima kalbėti apie Europos kalbų ženklo silpnybes:

- apie jį nepakankamai žino net kalbų mokymo specialistai;
- kalbų mokymo specialistai dažnai neatpažįsta Europos kalbų ženklo logotipo. Tai gali būti dėl to, kad skirtingi logotipai naudojami skirtingose šalyse ir skirtinguose kontekstuose;
- nepakankamai aišku, kokią naudą teikia Europos kalbų ženklo apdovanojimas;
- suteikiamos labai ribotos galimybės tarptautinei partnerystei. Į tai reikėtų atsižvelgti, kadangi mes kalbame apie Europos kalbų ženklą;
- jis nesujęs su tolesnio finansavimo veiklai vykdyti radimu (neįtraukiant valstybės finansavimo), pvz., nė vienam iš atrinktų apdovanotų, t. y. geriausių iniciatyvų, nepavyko rasti verslo investuotojų.

8.3 Rekomendacijos tolesniam Europos kalbų ženklo įgyvendinimui

Rekomendacijos sėkmingam tolesniam Europos kalbų ženklo įgyvendinimui daugiausia dėmesio skiria:

- Europos kalbų ženklo matomumui pirmiausia tarp kalbų mokymo specialistų skatinti.
  - kryptinga informacijos strategija, paremta, pvz., Europos kalbų ženklo pristatymu kalboms mokytis skirtuose tarptautiniuose renginiuose;
  - straipsnių apie Europos kalbų ženklą publikavimas specializuotuose leidiniuose, ir laikraščiuose, ir internete;
  - Europos kalbų ženklo matomumo didinimas Europos Komisijos tinklapyje;
  - Europos kalbų ženklo įtraukimas į pagrindinius nacionalinių agentūrų tinklapių meniu;
  - paprašyti kalbų mokymo teikiančių organizacijų Europos kalbų ženklo nuorodą įdėti į savo interneto puslapius;
  - tarptautiniu lygiu turi būti naudojamas tik vienas logotipo variantas;
  - pasinaudoti specialiai kalbų mokymo institucijų arba joms sukurtomis socialinių tinklapių paskyromis;
  - Europos kalbų ženklo bibliotekos Europos lygiu sukūrimas su aktualiais vis dar institucijų, kurios arba kitos institucijos ar tikslinės grupės juos sukūrė, naudojamais produktais (tai apimtų ir „aktualaus“ produkto apibrėžimą, bent jau patikrinant ar apdovanotų projektų internetinės svetainės vis dar veikia).
- Strategijos, kuri padėtų didinti Europos kalbų ženklo patrauklumą tarp kalbų mokymo specialistų.
- Supratimo apie Europos kalbų ženklo prasmę ir poveikį. Norint tai padaryti, informaciją apie Europos kalbų ženklą turi sudaryti:
  - aiškus kokybinės Europos kalbų ženklo reikšmės aprašymas;
  - apdovanojimo nauda. Šiuo atveju galima naudoti 201 NELLIP komandos atrinktą atvejį¹⁴, kad pristatytų gerąsias praktikas.
- Pasiūlyti Europos kalbų ženklu apdovanotų projektų koordinatoriams tarptautinės partnerystės, mainų ir pasidalijimo galimybių. Tai būtų galima padaryti organizuojant kasmetinius tarptautinius renginius, kurių metu būtų viešinamos geriausios apdovanotuose projektuose taikytos praktikos ir kuriamas tarptautinis projektų koordinatorių tinklas. NELLIP tinklas prisideda prie šio tikslo ir šiuo metu diegia tarptautinį Europos kalbų ženklu apdovanotų projektų koordinatorių tinklą.
- Didinti su kalbų mokymusi susijusio verslo (pvz., specializuotų leidyklų) supratimą apie Europos kalbų ženklo kokybės prasmę tam, kad būtų galima paskatinti verslininkus savo privačiomis lėšomis prisidėti prie tolesnio apdovanotų projektų įgyvendinimo.

¹⁴ Žr. NELLIP tinklo portalą: http://nellip.pixel-online.org/CS_lista.php

8.4. Kokybiškų projektų, kurie galėtų būti sėkmingai teikiami Kalbų ženklų apdovanojimui, sukūrimas

Anot apdovantų projektų propaguotojų, norint sukurti kokybišką kalbos projektą, kuris būtų sėkmingai teikiamas Europos kalbų ženklų apdovanojimui, reikia:

- pradėti nuo tiesioginio tikslinės grupės įtraukimo: projektas bus sėkmingas tik tuo atveju, jei jis bus susijęs su realiais poreikiais. Galutiniai rezultatų gavėjai turi būti įtraukti į projekto tikslų ir veiklos apibrėžimą, kad laukiami rezultatai sutaptų su lūkesčiais.
- atsižvelgti į tai, kas jau sukurta, t. y. neišradinėti dviračio antrą kartą, o geriau sukurti ir toliau diegti esamus kokybiškus kalbų mokymo ir mokymosi produktus ir metodus (pvz., remtis Europos kalbų ženklų apdovanojimo projektais).
- Susitelkti į kuriamo produkto inovacinius aspektus ir į tai, kaip projektas paveiks mokytojus ir besimokančiuosius.
- Sukurti kalbos projektą atsižvelgiant į kai kuriuos kriterijus, naudojamus skiriant apdovanojimą, pvz., novatoriškumą ir perduodamumą.
- Aiškiai aprašyti produktą ar metodą, orientuotą į galutinius vartotojus, aiškiai nurodant, kam produktas/metodas skirtas, kokie yra tikslai, kokia nauda galutiniams vartotojams ir t. t.
- Atlikti sukurtą produkto/metodo tikrinimą ir vertinimą ir atsižvelgiant į tikrinime dalyvavusių galutinių vartotojų vertinimus daryti pataisas.
- Įtraukti valstybines institucijas ir organizacijas, galinčias paremti projekto nuoseklumą.

9. Išvados

Derindama Europos kalbų ženklų kokybės kriterijus ir dabartinius politinius Europos Komisijos kalbų mokymosi prioritetus¹⁵ NELLIP komanda atrinko geriausias kalbų mokymosi praktikas, kurioms bendradarbiaujant su nacionalinėmis agentūromis buvo suteiktas Europos kalbų ženklų apdovanojimas.

Atrinktų atvejų analizė atskleidė, kad dauguma projektų koordinatorių nusprendė teikti paraiškas Europos kalbų ženklų apdovanojimui tam, kad užtikrintų didesnę projekto matomumą ir gautų oficialų Europos pripažinimą. Kitos priežastys yra susijusios su noru skatinti projekto nuoseklumą ir pasidalyti sukurtais gerosiomis praktikomis. Remiantis šia ataskaita galima teigti, kad pagrindinės Europos kalbų ženklų stiprybės yra teigiama įtaka apdovanojamiems projektams, kadangi jis prisideda prie jų matomumo, didina projekto propaguotojų motyvaciją, jis laikomas iniciatyvos kokybės patvirtinimu ir pripažinimu. Europos kalbų ženklas taip pat gali prisidėti prie apdovantų projektų nuoseklumo, kadangi dalis projektų sėkmingai teikia paraiškas tolesniam Europos/valstybiniam finansavimui gauti.

Ši ataskaita rodo, kad pagrindinės Europos kalbų ženklų silpnybės susijusios su nepakankamu iniciatyvos žinomumu ir pripažinimu net tarp kalbų mokymo specialistų. Taip pat būsimieji paraiškų teikėjai nesupranta Europos kalbų ženklų apdovanojimo naudos; kol kas Europos kalbų ženklas teikia ribotas galimybes sukurti tarptautinę partnerystę.

Taigi tolesnis Europos kalbų ženklų įgyvendinimas turėtų remtis:

- Europos kalbų ženklų matomumo, pirmiausia tarp kalbų mokymo paslaugų tiekėjų ir specialistų, didinimu.
- Europos kalbų ženklų reikšmės ir galimos naudos žinomumo didinimu.
- Tarptautinės partnerystės, mainų ir dalijimosi galimybėmis tarp apdovantų projektų skatinimu.
- Vieno atpažįstamo Europos kalbų ženklų logotipo naudojimu tarptautiniu lygiu.

¹⁵ Šaltinis: Europos Komisija, Daugiakalbystė: http://ec.europa.eu/languages/languages-of-europe/index_en.htm

10. Padėkos

Autoriai dėkoja p. Manola Peschieri, Europos Komisijos Europos kalbų ženklei koordinatorei, už pagalbą, vertinimą ir indėlį rengiant šią ataskaitą ir už atliktą NELLIP tinklo tyrimą tarptautiniu mastu. P. Manola Peschieri yra Europos Komisijos politikos komisarė, generalinė direktorė švietimui ir kultūrai – skyrius A3.002 Daugiakalbystės politika.